

Metodické usmernenie hlavného odborníka MZ SR pre ortopédiu určené pre manažment pacientov vo 4 fáze uvoľňovania v dôsledku pandémie COVID-19 pre ústavnú starostlivosť.

Toto metodické usmernenie slúži ako odporúčania na poskytovanie ambulantnej a nemocničnej zdravotnej starostlivosti počas pandémie COVID-19. Tieto základné postupy sú publikované v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 113 zo dňa 15. marca 2020, Opatrením Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia č. OLP12595/2020 účinného od dňa 16.03.2020, vydaného z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 vyhlásenou dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie.

Cieľom predkladaného metodického usmernenia je poskytnúť zásady a usmernenie pre optimalizáciu odkladnej a neodkladnej zdravotnej starostlivosti v klinicky i epidemiologicky problémových situáciách v ambulantnej i nemocničnej sfére v odbore ortopédia.

Ortopedické oddelenie/klinika

1. Všeobecné ustanovenia

Nemocničné ortopedické resp. ortopedicko-traumatologické pracoviská poskytujú starostlivosť v odbore ortopédia. Táto starostlivosť zahŕňa aj ošetrovanie akútnych úrazov pohybového aparátu. Každá nemocnica má vypracovaný algoritmus protiepidemiologických opatrení vedením ústavného zdravotníckeho zariadenia prípadne krízovým štábom, ktorý je v súlade s SOP vypracovaným Národným krízovým klinickým tímom MZ SR.

2. Stratifikácia ortopedických operačných výkonov podľa diagnózy a urgentnosti realizovania operačného výkonu pre nemocnice a zariadenia jednotňovej zdravotnej starostlivosti

Pri ortopedických operáciách v krízovom stave sa musí prihliadať na aktuálnu epidemiologickú situáciu daného zdravotníckeho zariadenia, či geografickej lokality. Zároveň na dostupnosť anestézie, na materiálno-technické zabezpečenie, zabezpečenie predpísanými OOP ako i na personálnu situáciu. Pri rozhodovaní o vykonaní plánovaného operačného výkonu sa postupuje v súlade s odporúčaniami uvedenými v dokumente Klinický protokol pre racionálny manažment pacientov vyžadujúcich operačný alebo intervenčný výkon počas priaznivej epidemiologickej situácie v Slovenskej republike (verzia 3), vid' príloha č 1)

Pacienti sú do operačného programu zaraďovaní podľa aktuálneho zdravotného stavu. Pacienti zaradení do čakacej listiny na elektívnu (plánovanú) operáciu, ktorí boli odložený pre pandémiu COVID-19 sú priebežne zaraďovaní do operačného programu. Pri zaraďovaní zostáva zachované pôvodné poradie pacientov v čakacích listinách. Výnimku tvoria stavy, kedy došlo k výraznému zhoršeniu ochorenia, pre ktoré je plánovaná operačná liečba. O zmene poradia v čakacej listine rozhoduje vedúci pracovník (prednosta, alebo primár) a o tomto postupe a zmene v poradí pacientov, vykoná záznam do zdravotnej dokumentácie ošetrojúci lekár.

3. Predoperačná príprava

Predoperačné vyšetrenia sa realizujú prostredníctvom ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých, interných ambulancií, prípadne všeobecných ambulancií pre deti a dorast, ak a jedná o detských pacientov, podľa požiadaviek nemocničného zariadenia/operátora v plnom rozsahu. Nevyžaduje sa 14 dňová predoperačná karanténa a v zmysle platného usmernenia Hlavného hygienika SR, prípadne RÚVZ je predoperačné testovanie na COVID-19 indikované podľa odporúčania inidkácií klnického testovania uvedeného v prílohe č. 2.

4. Informovaný súhlas

Pri plánovaní elektívnej operatívy v tomto období sa odporúča, aby bola veľká pozornosť venovaná poučeniu pacienta o epidemiologickej situácii a odlišnostiach od bežnej klinickej praxe. Je potrebné informovať pacienta o nasledujúcich skutočnostiach:

- pacient môže byť opakovane testovaný na COVID-19,
- pacient by mal hlásiť akékoľvek príznaky infekcie, ktoré sa vyskytnú pred alebo po operácii,
- ak bude podozrenie na nákazu, alebo bude nákaza COVID-19 prítomná v rámci predoperačných vyšetrení, operačná liečba bude odložená,
- napriek všetkým preventívnym opatreniam, infekcia COVID-19 počas hospitalizácie nie je nikdy úplne vylúčená. Napriek tomuto riziku, pacient súhlasí s operáciou,
- pacient rozumie a súhlasí, že jeho zdravotná starostlivosť bude organizovaná podľa súčasne platných epidemiologických smerníc,
- čas hospitalizácie môže byť redukovaný na absolútne minimum,
- návštevy rodiny a známych môžu byť počas hospitalizácie zakázané,
- rehabilitácia môže prebiehať vo forme autorehabilitácie v domácom prostredí,
- pacient rozumie, že hygienické a epidemiologické nariadenia sa môžu počas jeho pobytu zmeniť na základe nových poznatkov o epidémii a súhlasí s dodržiavaním týchto nariadení.

Informovaný súhlas okrem štandardných údajov o pacientovi a poučení o operácii obsahuje aj vyjadrenie(čestné prehlásenie) k nasledujúcim skutočnostiam:

- v období posledných 2 týždňoch som nebol/a v zahraničí, rovnako žiaden z mojich rodinných príslušníkov s ktorými žijem v spoločnej domácnosti,
- nie som si vedomý, že som bol v kontakte s osobou COVID-19 pozitívnou,
- nemám žiadny z príznakov infekčného ochorenia (zvýšenú teplotu, kašeľ, ťažkosti s dýchaním, bolesti svalov, strata čuchu a/alebo chuti, celkovú únavu...).

Na stránke <https://www.standardnepostupy.sk/postupy-pre-nemocnice/> sú uverejnené prílohy:

1. Klinický protokol pre racionálny manažment pacientov vyžadujúcich operačný alebo intervenčný výkon počas priaznivej epidemiologickej situácie v Slovenskej republike (verzia 3)
2. Klinický protokol indikácií testovania metódou PCR na dôkaz SARS-CoV-2(verzia 9)

Vypracoval:

MUDr. Andrey Švec, PhD., MPH, hlavný odborník MZ SR pre ortopédiu